

Contourennota PARTICIPATIEWET

Inhoud

Contourennota	1
PARTICIPATIEWET	1
1 Inleiding	4
1.1 Gemeenten werken in A2-verband samen	4
1.2 De Participatiewet	4
2 Drie decentralisaties	5
2.1 Inleiding	5
3 De Participatiewet	7
3.1 Wet werk en bijstand (Wwb)	7
3.2 Wet sociale werkvoorziening (Wsw).....	7
3.3 Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong).....	7
3.4 Voorzieningen	7
3.4.1 Loonkostensubsidie	8
3.4.2 Beschut werk.....	8
3.5 Aanscherping maatregelen	8
3.5.1 Aanscherping arbeids- en re-integratieverplichting	8
3.5.2 Tegenprestatie naar vermogen	8
3.5.3 Kostendelersnorm	9
3.5.4 Verplichting beheersen Nederlandse taal	9
3.6 Effecten minimaregelingen	9
3.6.1 Langdurigheidstoelage	10
3.6.2 Afschaffing van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg/CER)	10
3.6.3 Heroverweging minimabeleid	10
4 Regionale samenwerking en dienstverlening	11
4.1 Vormen van samenwerking	11
4.1.1 Arbeidsmarktregio Zuidoost-Brabant.....	11
4.1.2 Arbeidsmarktregio Midden-Limburg	11
4.2 Regionale werkbedrijven	12
4.3 Integrale dienstverlening	13
4.3.1 Frontoffice	13
4.3.2 Mono- en multiproblematiek	13
4.3.3 Regie	13
4.4 Backoffice	14
5 Werk en Inkomen	15
5.1 Omvang en aard van de doelgroep in de A2 gemeenten.....	15
5.2 Invulling beschut werk.....	16
5.3 Invulling van de tegenprestatie.....	16
5.4 Re-integratie	17
5.5 Werk voorop... ..	17
5.6 ...ook inzet op vrijwilligerswerk.	17
5.7 Focus op nieuwe instroom.....	17
5.8 ...aandacht voor zittend bestand.	18

5.9	Externe inkoop	18
5.10	Projecten in eigen beheer.....	18
5.11	Regionale projecten.....	19
6	Financiële middelen voor de uitvoering van de Participatiewet.....	20
7	Actualiteiten	21

1 Inleiding

1.1 Gemeenten werken in A2-verband samen

Met ingang van 1 januari 2015 krijgen gemeenten een aantal omvangrijke taken vanuit het Rijk overgedragen. Het gaat om decentralisatie van 3 taken: zorg, jeugd en participatie. De A2-Gemeenten pakken deze 3 Decentralisaties (3D's) samen op. Hiervoor is een gezamenlijke projectstructuur ingericht. De bestuurlijke regie over deze samenwerking berust bij een stuurgroep en de ambtelijke regie bij een regiegroep. De gemeentebesturen van Heeze-Leende, Cranendonck en Valkenswaard blijven daarin autonoom in hun eigen beslissingen.

1.2 De Participatiewet

Op 1 januari 2015 treedt de Participatiewet in werking. De gemeenten worden met de Participatiewet verantwoordelijk voor alle mensen met arbeidsvermogen die ondersteuning nodig hebben. De nieuwe wet moet ervoor zorgen dat meer mensen, ook met een arbeidsbeperking, via betaald werk aan de slag gaan. Deze mensen vallen nu onder de Wet werk en bijstand (Wwb), Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong). Met ingang van 2015 worden deze regelingen samengevoegd en valt iedereen die zich bij de gemeente meldt en kan werken maar niet in staat is het wettelijk minimumloon te verdienen onder 1 regeling: de Participatiewet.

De invoering van de Participatiewet gaat evenals bij de andere decentralisaties gepaard met een bezuiniging. Door een aantal rijkstaken op dit gebied te decentraliseren, is de veronderstelling dat dit tot kostenbesparing en integraal werken zal leiden. De uitdaging om deze besparing te realiseren, ligt bij de gemeenten.

De Participatiewet is opgebouwd volgens de principes:

- Wie kan werken, gaat werken,
- De klant is zelf primair verantwoordelijk voor zijn of haar re-integratie,
- Ondersteuning van de gemeente is complementair aan de inzet van de klant,
- Werk en wederkerigheid,
- Werkgevers meer betrekken en verantwoordelijkheid laten nemen.

Werk is van belang om mee te kunnen doen binnen de samenleving. Dit geeft financiële zelfstandigheid, sociale contacten, een duidelijke dagstructuur en meer welbevinden. Mensen die participeren in de maatschappij hebben een groter netwerk en zullen daardoor minder gebruik hoeven te maken van voorzieningen. Voor de doelgroepen van de Participatiewet heeft de gemeente de taak, om naast ondersteuning gericht op arbeidsinschakeling, indien nodig ook inkomensondersteuning te bieden.

De Contourennota is een nota op hoofdlijnen over ontwikkelingen binnen de Participatiewet. De Participatiewet gaat in per 1 januari 2015. In de periode tot de invoering maar ook daarna volgen er nog een aantal ontwikkelingen die nader uitgewerkt zullen worden. Een aantal onderdelen zullen uitgewerkt worden in beleidsregels. Het proces van de decentralisaties is niet op 1 januari 2015 afgerond. Dit geldt ook voor de Participatiewet.

2 Drie decentralisaties

2.1 Inleiding

Binnen de uitwerking van de drie decentralisaties zijn door de A2-Gemeenten uitgangspunten en een visie opgesteld. De uitgangspunten en visie geven sturing aan de nadere uitwerking van de Participatiewet voor de gemeenten Cranendonck, Valkenswaard en Heeze-Leende en de onderlinge afstemming van de drie decentralisaties.

2.2 Bestuursopdracht drie decentralisaties

Eind 2013 is een gezamenlijke bestuursopdracht vastgesteld voor de gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard om de drie decentralisaties (Wmo, Jeugdzorg en Participatiewet) vorm te geven. In de bestuursopdracht zijn overkoepelende doelen voor de A2 samenwerking geformuleerd. Hierin wordt beschreven hoe de A2-Gemeenten zich willen verhouden tot hun inwoners.

Doel van de opdracht is:

"... een geïntegreerde uitvoering van de ondersteuning van kwetsbare inwoners door de eigen omgeving van de betrokken inwoner, de betrokken instellingen en de gemeente. Het motto "Eén gezin, één plan, één regisseur" is hierbij leidend."

De gemeente moet de juiste voorwaarden creëren zodat burgers, instellingen en bedrijven zelfredzaam kunnen zijn. Het gaat om het verminderen van kwetsbaarheid, het behouden van kwaliteit en het versterken van dienstverlening. Hierna volgen: het verbeteren van efficiency (proces), verbeteren van effectiviteit (mens) en op termijn meer besparingsmogelijkheden bewerkstelligen. Dit is in de 3D- uitgangspuntennotitie " Een brug bouwen terwijl je er over loopt" verder uitgewerkt. Het gaat om de volgende uitgangspunten:

- De eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van burgers, instellingen en bedrijven staan voorop;
- Verschuiving van taken van de overheid naar burgers, instellingen en bedrijven, waarbij de gemeente de juiste voorwaarden creëert;
- De directe leefomgeving is belangrijk bij de ontwikkeling en ondersteuning: signaleren, elkaar aanspreken en helpen;
- Bij risico's wordt ingegrepen (bijv. verwaarlozing, overlast en geweld);
- De gemeente zorgt voor een vangnet: wel strenge selectie aan de poort;
- Ondersteuning moet gericht zijn op het versterken van de eigen kracht en die van de omgeving;
- Hulp en ondersteuning worden zoveel mogelijk ingezet in de eigen leefomgeving;
- Eén gezin, één plan, één regisseur.

Voor de uitvoering van de 3D's is budgetneutraliteit als kader gesteld.

De Participatiewet sluit aan bij de maatschappelijke doelen die aan de oorsprong van de decentralisaties liggen. Het doel om alle burgers in staat te stellen om volwaardig deel te nemen in de samenleving, alle burgers met en zonder beperking geldt voor alle levensgebieden: wonen, werken, onderwijs, vrije tijd, vrijwilligerswerk, etc. Participatie draagt bij aan het welzijn van mensen en aan de leefbaarheid van de gemeenschap als totaal.

Door de ontwikkelingen binnen het sociaal domein de komende jaren is het van belang dat gemeenten snel kunnen inspelen om de maatschappelijke veranderingen. Dit vraagt om flexibiliteit ten aanzien het beleid. In 2016 zal de nota daarom worden geëvalueerd.

Binnen de Participatiewet zijn een aantal ontwikkelingen nog niet uitgewerkt. Dit geldt bijvoorbeeld voor de opzet van het regionale werkbedrijf. (zie hoofdstuk 4.2) Uit de startconferentie voor het werkbedrijf op 5 september jl volgt de uitwerking van een aantal ontwikkelingen binnen de Participatiewet. Deze zullen in het laatste kwartaal van 2014 uitgewerkt worden.

- De uitgangspunten zoals in de bestuursopdracht geformuleerd zijn leidend.
- Zelfredzaamheid en participatie zijn belangrijke thema's binnen de 3 decentralisaties.

3 De Participatiewet

De belangrijkste elementen van de nieuwe wet zijn:

- De Wsw, Wwb en een deel van de Wajong worden samengevoegd tot één regeling.
- Vanaf 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor alle nieuwe instroom van arbeidsbepaalde inwoners.
- De budgetten worden ontschot en voor de totale doelgroep wordt een systeem van loonkostensubsidie geïntroduceerd.
- De instroom in de Wsw in zijn huidige vorm stopt per 1 januari 2015.
- Gemeenten krijgen de mogelijkheid om binnen de wettelijke kaders zelf beschut werk als voorziening te organiseren.
- Er komen regionale werkbedrijven. Iedere arbeidsmarktregio krijgt er 1.
- De Wajong blijft in de huidige vorm bestaan voor de doelgroep die op 31 december 2014 Wajong ontvangt en voor Wajongers zonder duurzaam arbeidsvermogen.
- Nieuwe jonggehandicapten met arbeidsvermogen behoren vanaf 1 januari 2015 tot de verantwoordelijkheid van de gemeente.
- Werkgevers worden meer gestimuleerd om arbeidsgehandicapten in dienst te nemen, bijvoorbeeld met extra banen (garantiebanen) en loonkostensubsidie.

3.1 Wet werk en bijstand (Wwb)

Gemeenten voeren nu de Wwb uit. Op grond van de Wwb heeft het college twee taken. Allereerst de re-integratie naar de arbeidsmarkt van mensen met een bijstandsuitkering, zodat zij zelf een inkomen kunnen genereren en niet meer afhankelijk zijn van een uitkering. Daarnaast verstrekt het college een uitkering aan mensen die (tijdelijk) niet zelf in de kosten van levensonderhoud kunnen voorzien. Per 1 januari 2015 gaat de Wwb op in de Participatiewet. De gehele doelgroep van de Wwb komt onder de Participatiewet te vallen. Er gaan strengere regels gelden.

3.2 Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

De Wsw is bestemd voor mensen die alleen met begeleiding of in een aangepaste werkomgeving kunnen werken. Vanaf 1 januari 2015 wordt de Wsw afgesloten voor nieuwe instroom. Wsw-werknemers met een dienstbetrekking houden hun wettelijke rechten en plichten. Gedurende de komende decennia neemt het bestand van Wsw-werknemers door natuurlijk verloop geleidelijk af. Mensen die op de wachtlijst staan voor de sociale werkvoorziening hebben vanaf 1 januari 2015 geen recht meer op een Wsw-plek. De wachtlijst komt te vervallen. Mensen op de wachtlijst Wsw en Wajongers krijgen de eerste jaren prioriteit bij de toeleiding naar de extra banen bij reguliere werkgevers; de zogenaamde garantiebanen.

3.3 Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong)

Mensen met arbeidsvermogen die na 1 januari 2015 recht zouden hebben op een Wajong-uitkering kunnen vanaf dat moment bij gemeenten terecht voor ondersteuning bij het vinden van inkomensondersteuning. Zij vallen dan onder de Participatiewet.

De Wajong is vanaf 1 januari 2015 alleen nog toegankelijk voor jonggehandicapten die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben. In de Wajong is sprake van een studieregeling. Deze studieregeling blijft bestaan voor het zittende bestand van de Wajong. Jongeren met arbeidsvermogen die na 1 januari 2015 onder de Participatiewet vallen, kunnen ook in aanmerking komen voor een studieregeling.

3.4 Voorzieningen

Met de Participatiewet worden een aantal voorzieningen ingezet om werkgevers te stimuleren om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen.

3.4.1 Loonkostensubsidie

Met de Participatiewet worden de mogelijkheden om loonkostensubsidie te verstrekken uitgebreid. Loonkostensubsidie wordt ingezet voor mensen die, als ze een volledige werkweek werken, niet het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. De loonkostensubsidie wordt verstrekt aan de werkgever en kan structureel worden ingezet. In de Participatiewet is opgenomen dat de hoogte van de loonkostensubsidie wordt bepaald op basis van loonwaarde. Wanneer na proefplaatsing uit de loonwaardemeting blijkt dat iemand een loonwaarde heeft van minder dan 100% van het minimumloon, kan een loonkostensubsidie worden versterkt. De instrumenten omtrent de loonkostensubsidie worden in de loop van 2014 binnen de werkgroepen van het regionale werkbedrijf verder uitgewerkt.

3.4.2 Beschut werk

De doelgroep die nu in de Wsw werkzaam is, blijft dat ook na 1 januari 2015. Tegelijkertijd met het afsluiten van de Wsw beschut werk in te richten. Beschut werk is bedoeld voor mensen die door hun lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanige mate van begeleiding en aanpassing van de werkplek nodig hebben, dat niet van een reguliere werkgever mag worden verwacht dat hij deze mensen in dienst neemt. Met de voorziening beschut werk kan de gemeente deze doelgroep in een dienstbetrekking laten werken. De gemeente kan deze dienstbetrekking ook organiseren bij een reguliere werkgever die deze begeleiding en aanpassingen wel (met ondersteuning door een gemeente) kan aanbieden. Of iemand tot de doelgroep beschut werk behoort wordt vastgesteld door het UWV. Bepalend is de begeleidingsbehoefte en niet de productiviteit van een persoon. Landelijk komen er structureel voor 30.000 nieuwe plaatsen beschut werk middelen beschikbaar.

3.5 Aanscherping maatregelen

3.5.1 Aanscherping arbeids- en re-integratieverplichting

De verplichtingen rondom de arbeids- en re-integratieverplichting worden in de wet aangescherpt. Medische belemmeringen hoeven niet altijd een belemmering te zijn voor werk. Door maatwerk waarbij passende voorzieningen worden aangeboden worden de belemmeringen weggenomen. Vanaf 1 januari 2015 wordt er van de klant verwacht, dat hij om een baan te verkrijgen, aanvaarden of behouden 3 uur per dag reist. Ook wordt bereidheid verwacht van de klant om te verhuizen wanneer er geen mogelijkheid is voor het verkrijgen, aanvaarden of behouden van werk. Daarnaast worden de maatregelen voor het niet nakomen van de arbeidsverplichtingen aangescherpt. Bij een overschrijding wordt een maatregel opgelegd van 100% voor de periode van ten minste één en maximaal drie maanden. In geval van recidive wordt die termijn verlengd met een maximum van drie maanden. Bij een derde overtreding (binnen twaalf maanden na de tweede) wordt altijd een maatregel van 100% voor de duur van drie maanden opgelegd.

3.5.2 Tegenprestatie naar vermogen

De Participatiewet legt de verplichting op om bij verordening regels vast te stellen over het opdragen van een tegenprestatie aan mensen met een bijstandsuitkering in de leeftijd van 18 jaar tot de pensioengerechtigde leeftijd.

Het doel van de tegenprestatie is dat iemand binnen een uitkeringssituatie onbetaald maatschappelijk nuttige activiteiten verricht. Voor de inzet van de tegenprestatie gelden een aantal voorwaarden:

- maatschappelijk nut staat voorop, niet re-integratie. Het moet gaan om onbetaalde werkzaamheden welke niet gericht zijn op arbeidsinschakeling. De tegenprestatie mag de re-integratie van de klant niet doorkruisen,
- de activiteiten behoren niet tot de reguliere arbeidsmarkt,

- de activiteiten moeten additioneel/extra zijn en geen reguliere arbeid verdringen,
- de activiteiten moeten tijdelijk en van beperkte omvang zijn (situatieve werkzaamheden).

De individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van een belanghebbende bepalen in hoeverre een tegenprestatie kan worden verlangd. Belanghebbende moet de tegenprestatie immers 'naar vermogen' verrichten. De tegenprestatie vraagt om aandacht voor toezicht op de uren en inzet van de klant en de handhaving hierop, begeleiding bij de werkzaamheden, het zorgen voor passende werkzaamheden of dit uitbesteden aan een externe partij, zorgvuldig (medisch)onderzoek naar mogelijkheden, belemmeringen en situatie van de cliënt en het regelen van kinderopvang indien nodig. Dit zijn elementen die veel tijd en inzet kosten. Indien er dringende redenen zijn kan in individuele gevallen (tijdelijk) ontheffing verleend worden van de tegenprestatie. In de wet is opgenomen dat geen tegenprestatie wordt opgelegd aan alleenstaande ouders die de volledige zorg hebben voor een of meer ten laste komende kinderen tot vijf jaar.

De uitwerking van de tegenprestatie binnen de A2-samenwerking wordt in het hoofdstuk Werk en inkomen nader toegelicht.

3.5.3 Kostendelersnorm

Met de kostendelersnorm wordt rekening gehouden met de financiële voordelen van het kunnen delen van de kosten binnen een huishouden. Dit betekent, dat de bijstandsuitkering lager wordt naarmate meer meerderjarige personen een woning delen. De hoogte van de korting op de uitkering is wettelijk bepaald. De stapeling van uitkeringen wordt door de kostendelersnorm voorkomen. Het loon van werkenden binnen het huishouden wordt niet verrekend. Hierdoor is het lonend te gaan werken.

De invoering van de kostendelersregeling in de AOW wordt een jaar uitgesteld tot 1 juli 2016. In 2015 zullen de gevolgen van de kostendelersnorm op mensen die samenleven in een mantelzorgsituatie nader bezien worden. Dan zal duidelijk moeten blijken wat de effecten op de mantelzorg zijn als de kostendelersnorm in de AOW toch wordt ingevoerd. De kostendelersnorm geldt voor alle nieuwe rechthebbenden vanaf 1 januari 2015. Voor bestaande rechthebbenden gaat deze per 1 juli 2015 in.

3.5.4 Verplichting beheersen Nederlandse taal

Met het wetsvoorstel tot beheersing van de Nederlandse taal worden de voorwaarden in het kader van de bijstand uitgebreid met een taaleis. Doel hiervan is de kansen voor participatie op de arbeidsmarkt te vergroten. De regering stelt zich op het standpunt dat de belanghebbende zo snel mogelijk weer uit de bijstand dient te komen en daartoe alles doet wat in zijn of haar vermogen ligt. Daartoe behoort het verkrijgen van een voldoende mate van beheersing van de Nederlandse taal. Het wetsvoorstel is nog niet vastgesteld. Bij vaststelling wordt de invulling hiervan door werk & inkomen gedaan.

3.6 Effecten minimaregelingen

Per 1 januari 2015 vervallen alle mogelijkheden voor categoriale bijzondere bijstand voor chronisch zieken, gehandicapten en ouderen en Kinderparticipatie voor gezinnen met kinderen. Slechts voor collectieve ziektekosten blijft categoriale bijzondere bijstand mogelijk. In plaats van categoriale bijzondere bijstand moeten de gemeenten naar individuele beoordelingen en naar maatwerk. Individueel maatwerk: beoordeling van de omstandigheden en noodzaak van de kosten betekent een zwaardere last voor de uitvoering. Het vergt meer tijd.

Per 1 januari 2015 worden de mogelijkheden voor het verstrekken van categoriale bijzondere bijstand in de vorm van een aanvullende zorgverzekering, zoals een bijdrage in de premie van een dergelijke verzekering verruimd.

3.6.1 Langdurigheidstoeslag

De langdurigheidstoeslag is een toeslag die iemand automatisch krijgt als die langdurig in de bijstand zit. Dit is onder de nieuwe wetgeving niet meer mogelijk. De langdurigheidstoeslag wordt vervangen door de individuele inkomenstoeslag. Gemeenten kunnen een individuele toeslag regelen voor mensen met langdurig een laag inkomen. Ze kunnen hierbij rekening houden met persoonlijke omstandigheden waardoor mensen geen zicht hebben op verbetering van inkomen. De individuele inkomenstoeslag wordt vastgelegd in de verordening.

3.6.2 Afschaffing van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg/CER)

Het betreft afschaffing Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en de Compensatie Eigen Risico (CER). De huidige fiscale aftrek incl. de tegemoetkoming specifieke zorgkosten wordt versoerd. Uit de toelichting op dit wetsvoorstel blijkt het volgende. "De motivatie voor afschaffing is gelegen in het feit dat deze instrumenten te ongericht zijn en de doelgroep onvoldoende te identificeren valt aan de hand van criteria".

Voor alle huishoudens met recht op een CER-uitkering of een algemene tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten zal gelden dat zij een inkomensverlies zullen hebben en dat de gemeenten in bijzondere gevallen in het kader van de individuele bijzondere bijstand aanvullende inkomensondersteuning kan verstrekken. Het begrip maatwerk staat hierbij centraal waarbij we oog hebben voor de meest kwetsbare doelgroep. Het betekent wel dat een inhoudelijke (noodzakelijke zorg/medische kosten) en financiële (inkomen) beoordeling zal worden gemaakt.

Binnen de A2 gemeenten gaat het om 8704 gevallen per gemeente:

Cranendonck	2585
Heeze-Leende	1989
Valkenswaard	4130

De hoogte van de Wtcg is afhankelijk van leeftijd en zorggebruik. Voor de doelgroep van de participatiewet gaat het om een tegemoetkoming van € 145 tot € 290 op jaarbasis. De CER bedraagt € 99 per jaar.

In samenwerking met de Wmo wordt het opvangen het afschaffen van deze regeling nader uitgewerkt. Met deze regeling kunnen mensen met een laag inkomen gecompenseerd kunnen worden via de bijzondere bijstand.

3.6.3 Heroverweging minimabeleid

In de gemeenten Heeze-Leende en Valkenswaard is een versoering van het minimabeleid opgenomen. Voor Heeze-Leende een bedrag van € 14.600 vanaf 2015. Voor Valkenswaard een bedrag van € 50.000 vanaf 2015. Voor een nieuwe grondslag onder de minimaregelingen is heroverweging van de minimaregelingen nodig.

Eind 2014 zal het minimabeleid heroverwogen worden. Hierin zullen de effecten van de nieuwe wetgeving en maatschappelijke invloeden op het minimabeleid betrokken worden. Dit zijn onder andere:

- De WWB vervalt en de bijstand valt onder de Participatiewet,
- Per 1-1-2015 zijn er wijzigingen in de WWB, bijvoorbeeld de kostendelersnorm,

- Afschaffing van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg),
- De stapeling van diverse kortingen voor inwoners met een laag inkomen,
- Afstemming met de nieuwe wet voor de Wmo, de Wmo 2015,
- Invulling van structureel extra geld voor armoede en schuldenbeleid,
- Onderscheid in voorzieningen voor mensen met en zonder zicht op arbeid.
- De mogelijkheden om Klijnsma-gelden in te zetten.

4 Regionale samenwerking en dienstverlening

Gemeenten krijgen met de 3 decentralisaties zeggenschap over het sociale domein. De 3 decentralisaties binnen het sociaal domein worden binnen A2 gezamenlijk opgepakt. De gezamenlijke visie ligt hieraan ten grondslag. De accenten van de uitwerking zijn per decentralisatie verschillend.

4.1 Vormen van samenwerking

Werk & inkomen binnen de A2-samenwerking werkt in het kader van de Participatiewet op verschillende niveaus samen. Lokaal, op A2-niveau, regionaal binnen de Ergon-regio (Heeze-Leende, Valkenswaard, Eindhoven, Waalre en Veldhoven) en op het niveau van de arbeidsmarktregio Zuidoost Brabant (werkbedrijf).

Eind 2013 zijn afspraken gemaakt over de vormgeving van de regionale voorbereidingen op de Participatiewet. In de regionale projectgroep wordt nauw samengewerkt en afgestemd met de gemeenten uit de arbeidsmarktregio Zuidoost Brabant. De werkgroepen stemmen op inhoud af met elkaar en maken hierna de vertaalslag naar de lokale beleidsvoorbereiding.

De Dienstverlening vanuit Werk & Inkomen gaat uit van een integrale aanpak met korte lijnen naar Jeugd en Wmo. In dit samenwerkingsmodel wordt vanuit de transformatie vanaf 2015 daar waar nodig de samenwerking gezocht met de andere beleidsterreinen.

Werk en inkomen binnen A2 werkt samen met de gemeente Veldhoven op beleidsniveau. Het streven is deze samenwerking te bestendigen en waar mogelijk op thema's uit te breiden mede door toe te werken naar een integrale beleidsafdeling.

4.1.1 Arbeidsmarktregio Zuidoost-Brabant

De arbeidsmarkt vormt het afzetgebied van de gezamenlijke reïntegratie-inspanningen. Bij een goede benutting van de lokale en regionale arbeidsmarkt kunnen meer mensen naar werk begeleid worden. De gemeenten binnen de A2-samenwerking maken deel uit van de arbeidsmarktregio Zuidoost-Brabant. Binnen de Ergon regio wordt tussen de gemeenten samengewerkt op het gebied van toeleiding, poortwachterfunctie (toegang tot de bijstand) en reïntegratie. In het Werkbedrijf werken de A2-Gemeenten samen met de partners om te komen tot een gezamenlijke werkgeversbenadering en reïntegratieinstrumenten af te stemmen.

4.1.2 Arbeidsmarktregio Midden-Limburg

De gemeente Cranendonck behoort tot de arbeidsmarktregio Zuidoost-Brabant en werkt op gebied van Werk & Inkomen samen met Heeze-Leende en Valkenswaard. Daarnaast heeft de gemeente nauwe banden met Midden-Limburg. Zo neemt Cranendonck deel aan de gemeenschappelijke regeling de Risse; het Sw-bedrijf in Weert. Daarnaast zijn veel inwoners op Weert gericht als het gaat om het volgen van een opleiding en het verrichten van werk. Voor Cranendonck is het daarom van belang om de contacten met het

bedrijfsleven en de relevante publieke spelers in Weert in stand te houden en daar waar mogelijk te versterken. Werk & Inkomen zal zich hiervoor inzetten. De oriëntatie op twee arbeidsmarktregio's vraagt om extra inzet van Werk en inkomen.

- De huidige samenwerkingsvormen worden gecontinueerd en daar waar mogelijk vanaf 2015 doorontwikkeld.
- We gaan daar waar mogelijk aansluiting zoeken bij het bedrijfsleven en de relevante publieke spelers in de arbeidsmarktregio Midden-Limburg voor de gemeente Cranendonck.

4.2 Regionale werkbedrijven

In het Sociaal Akkoord 2013 is afgesproken, dat sociale partners en gemeenten in de 35 arbeidsmarktregio's een 'Werkbedrijf' oprichten. In indeling naar arbeidsmarkten is gestoeld om de samenhang van de arbeidsmarkt in de regio. Iedere regionale arbeidsmarkt heeft zijn eigen kenmerken qua vraag, aanbod en perspectieven.

Het werkbedrijf is een bestuurlijk regionaal samenwerkingsverband tussen gemeenten werkgevers, werknemers en het UWV. In de regio zuidoost Brabant zijn de SW-bedrijven als Ergon hierin voor de hand liggende partners. Dit is de plek om afspraken te maken over hoe de regionale arbeidsmarkt zo goed mogelijk te kunnen laten functioneren. De vorm waarin we dat gaan doen is een netwerkorganisatie.

Doelstelling is meer mensen (zo duurzaam mogelijk) aan het werk te helpen op een manier dat ondernemers daar ook mee zijn geholpen; De insteek is een combinatie van maatschappelijke verantwoordelijkheid en bedrijfsrendement.

Het Werkbedrijf vormt de verbindende schakel tussen mensen met een arbeidsbeperking en werkgevers.

De belangrijkste opgave van de regionale Werkbedrijven is de afspraak dat er tot 2026 125.000 extra (garantie)banen voor mensen met een arbeidsbeperking gerealiseerd worden. Er is een verdeling van garantiebanen naar regio's tot en met 2016 gemaakt. Voor deze arbeidsmarktregio betekent dit dat er tot en met 2016 in de marktsector 535 garantiebanen en bij de overheids- en onderwijssectoren 145 garantiebanen ingevuld moeten worden. De gemeenten in de A2 samenwerking hebben een voorbeeldfunctie en geven hier al op hun eigen wijze al invulling aan.

Binnen het werkbedrijf moeten sluitende afspraken over de invulling van de garantiebanen gemaakt worden in een marktwerkingsplan. Mensen die nu op de wachtlijst Wsw staan en Wajongers krijgen de eerste jaren prioriteit bij de toeleiding naar de extra banen bij reguliere werkgevers (de garantiebanen).

Quotum

Als werkgevers de afgesproken extra banen onvoldoende realiseren, treedt een wettelijk quotum in werking. Deze wet is opgesteld maar treedt nog niet in werking. Het quotum houdt in dat op termijn elke werkgever met 25 werknemers of meer de verplichting krijgt arbeidsplaatsen open te stellen aan mensen met een arbeidsbeperking. Wanneer een werkgever hieraan niet voldoet, krijgt hij een boete.

Op 5 september 2014 heeft een startconferentie voor het werkbedrijf plaatsgevonden met de deelnemende gemeenten uit de Ergonregio waarin de aanpak, visie en werkwijze van het werkbedrijf besproken zijn. Uitwerking van afspraken hierover zal in het laatste kwartaal van 2014 volgen.

4.3 Integrale dienstverlening

De decentralisaties maken het gemeenten mogelijk dwarsverbanden te leggen tussen de Wmo/Awbz, de jeugdzorg en het domein van werk en inkomen. De Participatiewet heeft nadrukkelijk raakvlakken met zowel Jeugd als Wmo.

4.3.1 Frontoffice

In 2013 is op A2-niveau ingestemd met het verder ontwikkelen van een aanpak naar een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie. In de drie A2-gemeenten wordt vanaf 2015 per decentralisatie de toegang lokaal vormgegeven. Werk en inkomen zet in op het leveren van een frontoffice-dienstverlening op locatie binnen de drie gemeenten. Dit betekent dat de klantmanagers van Werk en inkomen een aantal dagdelen fysiek aanwezig zullen zijn in de drie gemeentehuizen. De klant kan terecht voor dienstverlening van Werk en inkomen zowel op locatie in de gemeenten als op de centrale locatie van de A2-samenwerking in Valkenswaard.

De dienstverlening op locatie bij de gemeenten heeft een aantal voordelen. De kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening wordt gegarandeerd vanuit de gezamenlijke A2-samenwerking Werk en inkomen. Voordeel voor de klant is zichtbaarheid en herkenbaarheid van Werk en inkomen. De klant heeft een vast aanspreekpunt in zijn klantmanager die op locatie beschikbaar is. De drempel om ondersteuning van Werk en inkomen te vragen zal kleiner worden voor sommige zorgvragers.

Door de dienstverlening in de gemeenten ontstaat er een grondige kennis binnen de 3 gemeenten van zowel de klantgroep, de lokale sociale kaart en de lokale arbeidsmarkt. Voordeel hiervan is dat de dienstverlening naar de klant toe snel verloopt.

4.3.2 Mono- en multiproblematiek

Het merendeel van de ondersteuningsvragen (85 tot 90%) wordt binnen de eigen "D" afgehandeld omdat er sprake is van een 'enkelvoudig' probleem. De toegang wordt hiervoor via de bestaande pijlers geregeld. Het gaat om die burger die specifieke ondersteuning op het terrein van Werk en inkomen nodig heeft. We onderzoeken in de contacten met de klant of er naast werk- of inkomensgerelateerde problemen ook aandachtspunten zijn of een zorgbehoefte is op andere leefgebieden. De medewerkers van Werk en inkomend signaleren situaties van multiproblematiek en handelen daarnaar.

Wanneer het vermoeden er is van multiproblematiek stemt de klantmanager af met de andere D's. De korte lijnen met Jeugd en Wmo vergemakkelijken het (her)kennen van signalen buiten het directe eigen werkveld. De situatie kan in overleg vanuit diverse invalshoeken bekeken waarna een plan van aanpak wordt opgesteld. Door ons kennis en kunde buiten de 'eigen D' eigen te maken kan passender ondersteuning voor de klant in de vorm van maatwerk geboden worden. Dat betekent: ondersteuning bundelen en deze efficiënt aanbieden.

4.3.3 Regie

Binnen de A2-gemeenten is de afspraak gemaakt dat de pijler jeugd leidend is indien er sprake is van multiproblematiek waar jeugd en jongeren bij betrokken zijn. Dit betekent echter niet dat Werk en inkomen haar taken en plichten vanuit haar wettelijke kader laat vallen. Er is sprake van een zorgvuldige afstemming met de andere decentralisaties om te komen tot maatwerk.

4.4 Backoffice

Het op grotere schaal organiseren van ondersteunende processen geeft mogelijkheden meerkosten te beperken, organisatiekosten te verminderen en om kwaliteit en continuïteit te borgen. Een intensievere vorm van samenwerking in de regio ten aanzien van de backoffice komt tegemoet aan de belangen van de A2-samenwerking. Er kan een bedrijfsmatiger dienstverlening gecreëerd worden door schaalvergroting. Dit heeft efficiencyverbetering en vergroting van de slagkracht tot gevolg. De mogelijkheden hiervoor zullen in 2015 en verder nader onderzocht worden.

Samenwerking binnen de regio vergroot de gemeentelijke invloed op het eindresultaat. Van belang hierbij blijft de burger. Voor hem moet de dienstverlening herkenbaar zijn en blijven. De klant moet duidelijk zien waar hij terecht kan voor ondersteuning.

Uitgangspunt hierbij is de vraag of schaalvergroting van uitvoeringsprocessen een dienstverlening oplevert die aansluit bij de doelen en belangen van de gemeenten binnen de A2-samenwerking.

- Werk en inkomen biedt vanaf 2015 haar dienstverlening ook lokaal aan in de drie gemeenten,
- In de werkwijze wordt afstemming en samenwerking met de andere decentralisaties gezocht.
- De lokale dienstverlening wordt op regelmatige basis in samenhang met de andere decentralisaties geëvalueerd. We toetsen of de aanwezigheid van Werk en inkomen op locatie aansluit bij de gewenste dienstverlening voor de burger. Daarnaast worden de kwaliteit, rendement en mate van rendement van de afstemming met de andere D's geëvalueerd.

5 Werk en Inkomen

Werk en Inkomen draagt bij aan een samenleving waarin iedereen naar vermogen meedoet. Burgers die dat niet zelfstandig kunnen worden ondersteund. Dit doen we in samenspraak met de andere D's. We bieden burgers een vangnet totdat ze weer zelf financieel zelfstandig kunnen zijn. Uitstroom naar regulier werk sluit aan bij het streven van de Participatiewet zoveel mogelijk mensen zelf in hun inkomen te laten voorzien. Regulier werk indien mogelijk boven andere mogelijkheden (opleiding, vrijwilligerswerk, beschut werk, participatiebaan).

5.1 Omvang en aard van de doelgroep in de A2 gemeenten

Door de overheveling van de Wajong naar de gemeente krijgen de gemeenten te maken met een grotere groep mensen die een arbeidsbeperking heeft. De precieze omvang van de nieuwe doelgroepen van de Participatiewet is nog niet bekend. Onderstaande tabellen geven een prognose van de omvang van de doelgroep van de Participatiewet voor de A2-Gemeenten.

Prognose gemiddeld aantal uitkeringen per jaar (incl extra instroom uit WSW en WAJONG)

	Valkenswaard	Heeze-Leende	Cranendonck	Totaal A2
2013	492	104	216	812
2014	507	108	233	848
2015	525	112	235	872
2016	520	111	232	863
2017	505	108	225	838
2018	485	104	215	804

Uit cijfers blijkt dat het aantal personen in de nieuwe doelgroep per gemeente klein is en in zeer kleine stappen toeneemt. Daarnaast is er als gevolg van de sluiting van de Wsw een afname van het aantal Sw-medewerkers. De verwachte jaarlijkse afname is 5% .

Op basis van ervaringscijfers van het UWV zijn er ongeveer 8 jonggehandicapten per jaar die tot de doelgroep van de Participatiewet gaan behoren binnen de A2-gemeenten.

Wajongers met arbeidsvermogen zijn voor de gemeente een nieuwe doelgroep. Zij hebben andere kenmerken dan de WWB- en Wsw-doelgroep. De meeste jonggehandicapten stromen nu de Wajong in wanneer ze 18 of 19 jaar zijn. Als we kijken naar de gestelde diagnoses, dan zien we landelijk globaal de volgende verdeling:

- Verstandelijke beperking (37%),
- Psychiatrische stoornis (21%),
- Andere ontwikkelingsstoornis (29%),
- Somatische aandoening (13%).

Er zijn relatief weinig jongeren met alleen een lichamelijke aandoening.

De problematiek van de nieuwe doelgroep verschilt enigszins van de huidige Wwb'ers. Er zijn echter ook veel overeenkomsten. Ook onder de huidige bijstandsgerechtigden bevinden zich mensen met arbeidsbeperkingen. Binnen de huidige doelgroep klanten van de Wwb van Werk en inkomen is er circa 70% met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. (jaarverslag werk en inkomen 2013). Dit percentage zal naar verwachting met de nieuwe doelgroep toenemen.

5.2 Invulling beschut werk

Met ingang van 1 januari 2015 kunnen we beschut werk aanbieden. Werk & Inkomen onderzoekt samen met de regiogemeenten in hoeverre dit wenselijk is en zo ja, op welke manier dit vorm gegeven zou kunnen worden. Uitgangspunt is dat de A2-Gemeenten dienstverlening voor nieuwe doelgroepen op gaan zetten en dat we dit doen in nauwe samenwerking met de Sw-bedrijven. De raden van Heeze-Leende en Valkenswaard hebben de colleges opdracht gegeven om bij het opzetten van nieuwe dienstverlening de infrastructuur, kennis en kunde van Ergon te benutten.

- Volgend uit de startconferentie van het werkbedrijf zal in de regionale werkgroepen worden gewerkt aan de invulling van beschut werk vanaf 2015. Vanaf 2015 wordt de invulling hiervan doorontwikkeld.

5.3 Invulling van de tegenprestatie

De wettelijke kaders van de tegenprestatie zijn toegelicht in hoofdstuk 3. De Participatiewet geeft gemeenten de ruimte bepaalde activiteiten op basis van aard, inhoud en omvang aan te merken als tegenprestatie. Er zijn verschillende manieren om mensen met behoud van uitkering de kans te geven te participeren middels het opdoen van werknemersvaardigheden en werkervaring in de vorm van trajecten richting werk en re-integratie. De activiteiten in dat kader zijn niet of in mindere mate gebonden aan de voorwaarden die aan de tegenprestatie gesteld worden.

Vrijwilligerswerk kan worden aangemerkt als tegenprestatie. Er zijn twee varianten; vrijwilligerswerk als een opmaat naar de arbeidsmarkt en uitstroom of als maatschappelijke participatie als dit het maximaal haalbare betreft voor de klant. Als iemand al maatschappelijk actief is of mantelzorg verricht, dan kunnen de activiteiten in dit kader ook als geschikte invulling van de tegenprestatie worden aangemerkt. Dit is maatwerk. De begripsbepaling van mantelzorg zoals die in de Wmo wordt gehanteerd biedt handvaten op basis waarvan bekeken kan worden of deze activiteiten kunnen worden gezien als invulling van de tegenprestatie.

Voor mensen die permanent buiten het arbeidsproces zullen blijven, wordt gezocht naar arrangementen op het snijvlak van zorg, ondersteuning en sociale activering zodat niemand buiten de boot valt. Een voorbeeld hiervan is dagbesteding. Hierbij wordt de samenwerking met andere beleidsvelden binnen het sociaal domein gezocht.

Desondanks kan het in individuele gevallen toch wenselijk zijn een tegenprestatie op te leggen. De invulling hiervan is maatwerk.

- De tegenprestatie naar vermogen wordt opgenomen in de verordening voor maximaal 10 uur per week voor de duur van maximaal 6 maanden.¹
- De tegenprestatie is een individueel maatwerkproduct en draagt bij aan maatschappelijke participatie en vergroting van de zelfstandigheid.

¹ Het maximum van 10 uur per week is gebaseerd op het advies van de juristen van het Handboek KluwerSchulinck: 10 uur per week is een veilig aantal, uitgaande van de voorwaarden die het Rijk stelt, in combinatie met de bepalingen in het EVRM (zie o.a. de noot bij uitspraak LJN BZ5171).

- Re-integratie naar werk, het verrichten van vrijwilligerswerk (als opstap naar werk of als het maximaal haalbare voor een klant) en mantelzorg kunnen worden aangemerkt als alternatief voor de tegenprestatie.

5.4 Re-integratie

Veruit de meeste inwoners met een bijstandsuitkering zijn niet in staat om op eigen kracht werk te vinden. Ze staan op (grote) afstand van de arbeidsmarkt. Voor een deel van hen is werk zelfs geen reëel perspectief. Toch willen we dat inwoners zo veel mogelijk meedoen. Daar zet Werk & Inkomen zich voor in.

Maatwerk staat in onze aanpak voorop. We stemmen de ondersteuning af op de behoeften van de individuele uitkeringsgerechtigde.

5.5 Werk voorop...

In lijn met de strategie van afgelopen jaren kiezen we er ook in 2015 voor om 'werk' voorop te stellen. Hier stemmen we de inzet van re-integratiemiddelen op af. Dit betekent dat we ons blijven richten op uitkeringsgerechtigden met de grootste kansen op de arbeidsmarkt. Hen willen we zo snel mogelijk naar werk begeleiden en zo kort mogelijk in de uitkering hebben.

Dit wil niet zeggen dat we ondersteuning beperken tot de meest kansrijke groep. Uitkeringsgerechtigden die gemotiveerd zijn om weer aan het werk gaan, blijven we maximaal faciliteren om dit werk te vinden. Uit onderzoek blijkt dat motivatie een van de belangrijkste factoren is om aan het werk te gaan.

5.6 ...ook inzet op vrijwilligerswerk.

Naast werk gaan we ons nadrukkelijk richten op het faciliteren van vrijwilligerswerk. Dit doen we als opmaat richting werk voor uitkeringsgerechtigden met weinig perspectief op werk. Maar ook voor uitkeringsgerechtigden voor wie vrijwilligerswerk het maximaal haalbare is. Dit doen we door de weg naar vrijwilligerswerk verder vorm te geven. Hiertoe willen we samenwerken met lokale maatschappelijke organisaties en willen we komen tot een snel doorleidingsproces naar onbetaald werk. In samenwerking met Wmo-instanties gaan we mogelijkheden onderzoeken om uitkeringsgerechtigden met een lange afstand tot de arbeidsmarkt in te zetten als vrijwilliger in de zorg. Het kan hier gaan om ondersteuning op het gebied van huishoudelijke activiteiten, boodschappen doen maar ook het vergezellen naar activiteiten. Dit werk zal geen betaald werk verdringen. Daarnaast houden we rekening met de kwetsbaarheid van de doelgroep van de Wmo.

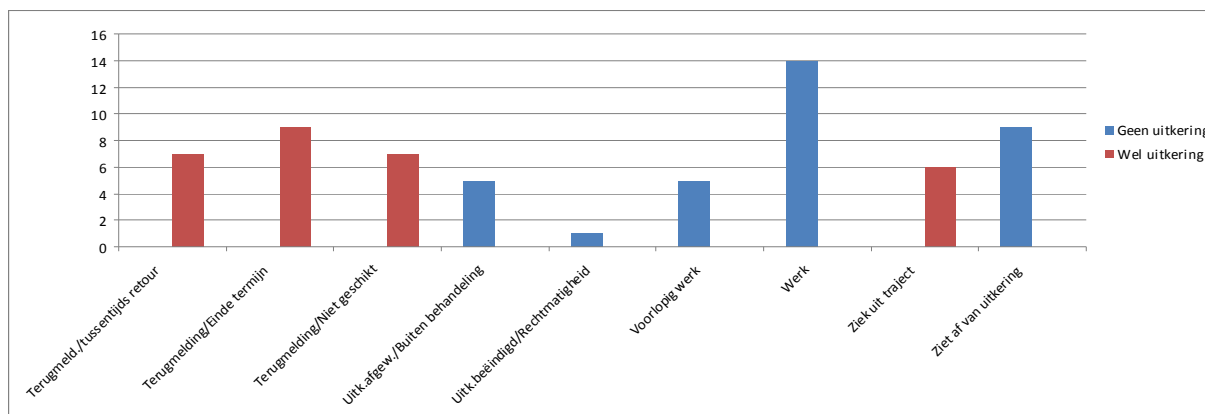
5.7 Focus op nieuwe instroom

In 2014 zijn de A2-Gemeenten aangesloten bij het Werkleerbedrijf (WLB). Deze dienstverlening aan nieuwe instroom in de bijstand is succesvol. We handhaven daarom de deelname aan het WLB.

Het WLB biedt inwoners die een bijstandsuitkering aanvragen extra ondersteuning bij het vinden van werk. Bijstandsaanvragers die kunnen werken, gaan naar het WLB in Eindhoven. Daar worden ze intensief begeleid met het doel om zo snel mogelijk werk te vinden en niet afhankelijk te worden van de bijstand. Het WLB heeft veel contact met regionale werkgevers. Het programma duurt 12 weken en bestaat uit: groepsbegeleiding, individuele coaching en werken. In het WLB werken de gemeenten Eindhoven, Veldhoven en de A2-gemeenten met Ergon samen.

Het WLB is een effectief instrument. In de eerste zes maanden werd 54% van de A2-deelnemers niet afhankelijk van een uitkering. In figuur 1 staan de resultaten. Veruit het merendeel van deze groep vond werk. Dit is geen toeval. De methodiek van het WLB is namelijk gebaseerd op een aantal wetenschappelijke inzichten.

Zo blijkt dat wanneer mensen meedoen aan een verplichte werkactiviteit ze meer kans hebben om werk te vinden dan mensen die niet aan zo'n programma meedoen. Daarnaast vinden ze sneller een baan. Dit blijkt uit diverse onderzoeken van onder andere het RWI, Divosa en IWI. Er is regelmatig contact met de deelnemers. Uit onderzoek van SEOR blijkt dat dit de kans op uitstroom naar werk vergroot. Ook de ondersteuning die het WLB biedt heeft effect. Sollicitatiecursussen, coaching en het faciliteren van het zoeken naar werk dragen bij aan uitstroom naar werk volgens onderzoek van het Kennisplatform Werk en Inkomen (KWI).

Figuur 1: Uitstroom uit het WLB van A2-deelnemers maart – augustus 2014

5.8 ...aandacht voor zittend bestand.

De inzet op de nieuwe instroom staat niet in de weg dat we ook aandacht hebben voor het zittende bestand. Ruim de helft van het totaal aantal uitkeringsgerechtigde Wwb'ers bestond begin 2014 uit inwoners die langer dan vijf jaar een bijstandsuitkering hebben. We maken ons ook hard voor deze groep en stellen ons tot deel deze groep verder terug te dringen. Dit deden we vooral door voor hen dienstverlening extern in te kopen. De laatste jaren is hier verandering in gekomen en ontwikkelen we ook eigen initiatieven en werken we samen in regionale projecten. Deze doelgroep zal ook gemonitord worden binnen de sociale teams.

5.9 Externe inkoop

De bezuinigingen op het participatiebudget maken het noodzakelijk kritisch te kijken waarvoor de beschikbare middelen ingezet worden. Dit heeft Werk & Inkomen voor een belangrijk deel al gerealiseerd door *less cure, less pay* contracten af te sluiten met de belangrijkste samenwerkingspartners. Hiermee maken we de beloning meer afhankelijk van de prestaties. Dit betekent dat we het volledige factuurbedrag pas betalen wanneer uitstroom uit de uitkering gerealiseerd is. Dit zorgt voor een besparing op de uitgaven. We zullen de lijn van prestatieafspraken ook in 2015 voortzetten.

5.10 Projecten in eigen beheer

Arbeidsmakelaar Valkenswaard

Sinds medio 2014 heeft Valkenswaard budget beschikbaar gesteld voor de inzet van een arbeidsmakelaar. De arbeidsmakelaar bemiddelt tussen ondernemers die op zoek zijn naar betrokken en gemotiveerd personeel en werkzoekenden met een bijstandsuitkering. De arbeidsmakelaar maakt de match tussen de werkzoekende en bedrijf. Ook is de arbeidsmakelaar op de hoogte van de veranderende wetgeving op het gebied van arbeid- en sociale zekerheidsrecht. We kijken naar de behaalde resultaten van de arbeidsmakelaar in Valkenswaard en benutten waar mogelijk de opgedane kennis en ervaring. Dit passen we in de regionale werkgeversbenadering in.

Clean Team

Sinds het voorjaar van 2013 hebben de A2-Gemeenten met het Clean Team een eigen activeringsproject in beheer. Iedere A2-gemeente heeft twee Clean Teams. Een team bestaat uit zes personen die op zoek zijn naar een baan en ondertussen twee dagen in de week hun handen uit de mouwen steken. Ze zorgen voor extra onderhoud van de openbare ruimte. Zoals het opruimen van zwerfvuil, verwijderen van onkruid, schoonmaken van verkeersborden en het opknappen van speeltuintjes en bankjes. Door mee te doen aan het Clean Team doen mensen werkervaring en vergroten ze hun kansen op werk. Werk & Inkomen voert dit project samen met Ergon uit. Ook in 2015 loopt het Clean Team door.

5.11 Regionale projecten

Het eerder genoemde Regionale Werkbedrijf en Werkleerbedrijf zijn de meest omvangrijke regionale project. Er gebeurt meer in regionaal verband. Zo werken we met Ergon, UWV en de gemeenten Eindhoven, Veldhoven en Waalre aan het vormen van een gezamenlijke werkgeversbenadering en diagnosticeren we het zittende bestand.

Werkgeversbenadering

Binnen de Ergon-regio willen we de werkgeversbenadering op elkaar afstemmen. Zo willen we bereiken dat de publieke partijen gezamenlijk het bedrijfsleven tegemoet treden. We kiezen voor het niveau van de bedrijventerreinen om werkgevers te benaderen. Op dit niveau is er (enige) binding tussen de verschillende partijen en verwachten we het actieve netwerk uit te kunnen breiden.

Begin 2014 zijn twee pilots integrale werkgeversbenadering van start gegaan. Hun opdracht is om een marktbeveiligingsplan te maken per bedrijventerrein.

Uitgangspunten hierbij zijn de vraag van de werkgevers leidend te laten zijn, 1 ingang naar het sociale domein te verzorgen en alle expertise en contacten binnen de arbeidsmarktregio te bundelen. Er is gekozen voor een pilot in Eindhoven (centrumgemeente) en Veldhoven (regiogemeente). De A2-gemeenten komen in de loop van 2015 aan bod als de methodiek verder uitontwikkeld is.

Zittend Bestand

In het Project Zittend Bestand gaan we op zoek naar onbenutte mogelijkheden van uitkeringsgerechtigden die langer dan een jaar een bijstandsuitkering ontvangen. Een extern bureau voert de diagnoses uit waarna de klantmanagers zorgen voor de inzet van passende re-integratieactiviteiten. Daarbij hebben we de beschikking over de instrumenten van alle deelnemende partijen. Die zetten we in voor die mensen die reële kansen hebben op werk. Dit project voeren we samen met Ergon en de gemeenten Eindhoven, Veldhoven en Waalre uit.

- Werk staat voorop bij de re-integratieinspanningen.
- We gaan vrijwilligerswerk meer faciliteren om uitkeringsgerechtigden te activeren.
- We versterken de inzet op regionale projecten en verminderen de externe inhuur.

6 Financiële middelen voor de uitvoering van de Participatiewet

De Participatiewet zorgt voor een nieuwe en grote financiële opgave voor gemeenten. Er is sprake van een bezuiniging van in totaal € 1,7 miljard. Er zal ten opzichte van de huidige situatie fors minder budget beschikbaar zijn om een uitkeringsgerechtigde naar werk toe te kunnen leiden. Binnen de A2 gemeenten is besloten de decentralisaties van het Sociaal Domein 'budgetneutraal' uit te voeren. Dat betekent dat de Participatiewet uitgevoerd wordt met de middelen die we daarvoor van het Rijk ontvangen.

Voor de uitvoering van de Participatiewet ontvangt de gemeente vanaf 2015 het gebundelde participatiebudget. Dit participatiebudget is naast de ondersteuning van (huidige) bijstandsgerechtigden bedoeld om de kosten voor de Wsw en de ondersteuning van de nieuwe doelgroepen te kunnen financieren. Naast het Participatiebudget hebben gemeenten de beschikking over het budget dat bedoeld is voor de kosten van de uitkeringen en de loonkostensubsidies voor mensen met een beperking; het BUIG-budget. Het Rijk heeft gekozen voor een nieuw verdeelmodel dat meer recht doet aan individuele en regionale omstandigheden.

Doordat gemeenten vanaf 2015 minder financiële middelen van het Rijk ontvangen voor de uitvoering van de Participatiewet zal zorgvuldig moeten worden omgegaan met de besteding van het Participatiebudget. De kosten van de ondersteuning van nieuwe doelgroepen zijn nog niet exact te bepalen. De exacte inzet op onderdelen van het Participatiebudget is op dit moment nog niet duidelijk. Dit hangt mede af van de invulling van de onderdelen van het regionale Werkbedrijf. Eind oktober 2014 is bekend geworden dat de gemeenten 35 miljoen euro extra krijgen voor de Participatiewet. Dit geld is bedoeld voor de ontwikkeling van de regionale Werkbedrijven. Voor het Werkbedrijf Zuidoost Brabant komt 1 miljoen euro beschikbaar.

Besluitvorming omtrent de verdeling van het participatiebudget en de extra gelden voor het Werkbedrijf zal uiterlijk het tweede kwartaal van 2015 worden aangeboden.

Participatiebudget 2015 (cijfers per 15 september 2014)

Reintegratie ²	2014	2015
Cranendonck	€ 236.762	€ 235.375
Heeze-Leende	€ 114.885	€ 88.275
Valkenswaard	€ 779.624	€ 712.728
Totaal	€ 1.133.285	€ 1.036.378

WSW	2014	2015
Cranendonck	€ 2.595.672	€ 2.610.141
Heeze-Leende	€ 1.230.487	€ 1.278.245
Valkenswaard	€ 3.861.523	€ 3.696.892
Totaal	€ 7.687.682	€ 7.585.278

Totaal	2014	2015
Cranendonck	€ 2.832.434	€ 2.845.516
Heeze-Leende	€ 1.345.372	€ 1.366.520
Valkenswaard	€ 4.641.147	€ 4.409.620
Totaal	€ 8.820.967	€ 8.621.656

Er is een nieuw model vastgesteld waarmee het macrobudget over individuele gemeenten wordt verdeeld. Om de herverdeeleffecten die met de overgang naar een nieuw model gepaard gaan te beperken en de financiële gevolgen voor gemeenten beheersbaar te houden is besloten tot een overgangsregime. De eerste twee jaar worden de budgetten nog voor de helft vastgesteld op basis van uitgaven in het verleden en voor de andere helft op basis van het nieuwe model. In het derde jaar wordt 75 % op basis van het nieuwe model berekend, en vanaf het vierde jaar wordt het budget daar helemaal op gebaseerd. Na twee jaar vindt een evaluatie plaats.

7 Actualiteiten

De contourennota en de verordening Participatiewet gaan eind oktober in routing naar de colleges. Zij zullen het einde van het jaar in de gemeenteraden worden aangeboden.

Op dit moment is het wetsvoorstel Taaleis nog in behandeling. Zodra hier meer duidelijkheid over is worden de gemeenteraden hierover geïnformeerd.

De nadere afspraak over de Werkbedrijven wordt wettelijk verankerd en uitgewerkt in een Algemene Maatregel van Bestuur. Deze volgt naar verwachting in november 2014.

Op 5 september 2014 heeft een startconferentie voor het werkbedrijf plaatsgevonden met de deelnemende gemeenten uit de Ergonregio waarin de aanpak, visie en werkwijze van het werkbedrijf besproken zijn. Uitwerking van afspraken hierover zal in het eerste kwartaal volgen en ter besluitvorming aangeboden.